

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/249/2019
Identifikačné číslo spisu:	1115201704
Dátum vydania rozhodnutia:	29.11.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petříková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:1115201704.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne L. B., bývajúcej v Q., proti žalovanej Allianz - Slovenskej poisťovni, a.s., so sídlom v Bratislave, Dostojevského rad 4, o zaplatenie 1.000 eur, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 16 C 17/2015, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 4. decembra 2018 sp. zn. 8 Co 31/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala voči žalovanej zaplatenia sumy 1.000 eur titulom náhrady škody vzniknutej nevyplatením náhrady zo škodovej udalosti a poistnej udalosti krytej poistnou zmluvou č. XXXXXXXXXXXX - Môj domov - poistenie domácnosti a poistenie budovy.

2. Okresný súd Bratislava I (ďalej ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 8. júna 2017 č. k. 16 C 17/2015-123 žalobu zamietol a rozhodol, že žalovanej voči žalobkyni náhradu trov konania nepriznáva. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že po vyhodnotení dokazovania mal za preukázanú dôvodnosť postupu žalovanej pri likvidácii predmetnej poistnej udalosti, keď mal za preukázané, že maximálne poistné plnenie, ktoré bolo možné žalobkyni poskytnúť v jednom poistnom období, v prejednávanej veci v poistnom období od 22. januára 2014 do 21. januára 2015, za škody vzniknuté v súvislosti s poisteným rizikom atmosférické zrážky, bolo u ž žalobkyni v dôsledku predchádzajúcej poistnej udalosti č. XXXXXXXXXXXX, vzniknutej 17. septembra 2014 v maximálne dohodnutej sume 200 eur vyplatené. Súd prvej inštancie tak konštatoval, že vzhľadom na to tak podľa článku 22 bod 4 Všeobecných poistných podmienok maximálne poistné plnenie, ktoré bolo možné žalobkyni poskytnúť v jednom poistnom období predstavovalo 200 eur a práve preto táto suma už bola žalobkyni vyplatená za inú poistnú udalosť, nevznikol žalobkyni nárok na výplatu ňou uplatneného poistného plnenia, pretože limit plnenia za jedno poistné obdobie už bol vyčerpaný. Súd prvej inštancie vo vzťahu k námietke žalobkyne, že k poistnej udalosti došlo úmyselným konaním jej susedov, neprihliadol, pretože ňou uvádzané tvrdenia nijakým spôsobom nepreukázala a na preukázanie tohto tvrdenia ani dokazovanie nenavrhol. Zároveň súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobkyňa ňou uplatnenú náhradu 1.000 eur nijakým spôsobom neodôvodnila, nezdokladovala a nezdôvodnila výšku požadovaného plnenia a teda

nebolo ani zrejmé, na základe akých skutočností dospela k vyčísleniu žalovanej sumy. Súd prvej inštancie tak konštatoval, že žalobkyňa v konaní neunesla dôkazné bremeno na preukázanie svojho tvrdenia a dôvodnosti ňou uplatneného nároku.

3. Krajský súd v Bratislave (ďalej ako „odvolací súd“) rozsudkom zo 4. decembra 2018 sp. zn. 8 Co 31/2018 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a rozhodol, že žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobkyňa vo svojom odvolaní neuviedla žiadne podstatné námietky a argumenty, s ktorými by sa súd prvej inštancie nebol v odôvodnení svojho rozhodnutia náležite vyporiadal. Odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie v potrebnom rozsahu poukázal na všetky podstatné skutočnosti vyplývajúce z vykonaného dokazovania objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia a preto odvolací súd považuje jeho rozhodnutie za presvedčivé a tým s a odvolací súd a j stotožnil s dôvodmi uvedenými v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, ktoré viedli súd prvej inštancie k týmto záverom. Odvolací súd však zároveň na námietku žalobkyne ohľadom manipulovania konania uviedol, že po oboznámení sa so zvukovým záznamom z pojednávania uskutočneného 8. júna 2017, nemožno vyvodit' taký záver, že by sa zákonná sudkyňa správala tak, že vedením konania nerespektovala zásadu rovnosti strán. Odvolací súd ďalej konštatoval, že vzhľadom na vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvej inštancie by odvolací súd posudzovaním odvolacích námietok už len opakoval správnosť záverov súdu prvej inštancie.

4. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej ako „dovolateľka“) dovolanie. Dovolateľka prípustnosť svojho dovolania odôvodnila poukazom na § 420 písm. f/ CSP, pričom uviedla, že odvolací súd sa vôbec nezaoberal meritom veci, ktorým je zámena jej a dcériných osobných údajov za úplne iné osoby, ktoré boli závislé od financovania domu dovolateľkou od 1. januára 1998. V tejto nadväznosti dovolateľka poukázala na nesprávnosť postupu likvidátorky poisťnej udalosti. Uviedla, že poisťná zmluva bola z jej bytu pravdepodobne odcudzená v lete v roku 2018 a uviedla, že ak došlo k úmyselnej zámene osobných údajov v prospech sociálnych prípadov domu a poisťné plnenie z jej zmluvy bolo vyplatené, ide o trestný čin úmyselnej zámeny osobných údajov. Okrem iného uviedla aj skutočnosti týkajúce sa problematického vzťahu so susedmi v bytovom dome, pričom uviedla, že susedia naplňajú príkazy scudzovateľov jej práv z radov vojenského obranného spravodajstva a pod.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

10. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania. Odborná spisba rozdeľuje podmienky prípustnosti dovolania na objektívne (a/ prípustný predmet, b/ lehota na podanie dovolania, c/ náležitosti

dovolania) a subjektívne (osoba oprávnená podať dovolanie), (Ficová a kol. Občianske procesné právo, Druhé aktualizované a doplnené vydanie, Bratislava, Vydavateľské oddelenie Právnickej fakulty UK, 2008, str. 344). V CSP sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené nasledovne: v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota na podanie dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v ustanovení § 424 až § 426 sú upravené subjekty oprávnené podať dovolanie. Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

11. Vychádzajúc z uvedeného (bod 10. tohto rozhodnutia) dovolací súd zistil, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastník konania, v ktorého neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 písm. b/ CSP), ktoré dovolanie spĺňa náležitosti stanovené zákonom (§ 428 CSP) a dovolateľka v ňom napáda rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie.

12. Dovolateľka v danom prípade vyvodzuje prípustnosť a dôvodnosť svojho dovolania z § 420 písm. f/ CSP.

13. Podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13.1. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľka namietala, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie dostatočne.

14. V súvislosti s touto námietkou dovolací súd odkazuje na stanovisko najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktoré je aktuálne a pre súdnu prax použiteľné aj po 1. júli 2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“

15. Dovolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 CSP, je nepreskúmateľné.

16. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné atribúty spravodlivého súdneho procesu, ktorá skutočnosť jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Z judikatúry tohto súdu vyplýva, že na taký argument strany sporu, ktorý je pre rozhodnutie podstatný a rozhodujúci, sa vždy vyžaduje špecifická odpoveď (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany; t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu“.

17. Dovolateľka vo svojom dovolaní namietala vadu konania, ktorá spočívala v tom, že sa súd vôbec

nezaoberal meritom veci, ktorým je zámena jej a dcériných osobných údajov za úplne iné osoby, ktoré boli závislé od financovania domu dovolateľkou od 1. januára 1998 a poukázala na konanie sp. zn. 20 C 49/2013.

18. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že v danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napríklad Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009, prípadne Ryabykh proti Rusku z roku 2003). Dovoláním napádaný rozsudok odvolacieho súdu totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokúvanej veci, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých odvolací súd vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať na pamäti tiež to, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07). Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

19. Dovolací súd k predmetnému uplatnenému dovolaciemu dôvodu uvádza, že dovolacia námietka a skutočnosti uvedené dovolateľkou v dovolaní nie sú rozhodujúce a podstatné pre posúdenie danej právnej veci. Rovnako dovolací súd konštatuje, že dovolanie dovolateľky obsahuje skutočnosti, v rámci ktorých dovolací súd nemôže uskutočniť dovolací prieskum. Vzhľadom na uvedené dovolací súd uvádza, že rozhodnutia súdu tak prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu obsahujú skutkový stav, ktorý považovali za rozhodujúci, ako aj právne predpisy, o ktoré sa opierali a vyvodili svoje právne názory, čím tak konanie nebolo postihnuté vadou podľa § 420 písm. f/ CSP.

20. Z vyššie uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je podľa § 420 písm. f/ CSP procesne prípustné, a tak neostávalo najvyššiemu súdu iné, ako dovolanie podľa § 447 písm. c/ CSP odmietnuť.

21. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.